

**Belediye Bünyesinde Şoför
olarak çalıştırılmak üzere
Asgari Ücretli *Adet
Personelin *Tarihleri
Arasında 12 Ay Süre ile
Çalıştırılması Hizmeti Alımı
İşi kapsamında Hazine
tarafından karşılanan asgari
ücret desteğinden
yararlanılmış olmasına rağmen
Yükleniciye yapılan hakediş
ödemelerinden asgari ücret
destek tutarlarının mahsup
edilmemesi suretiyle *TL kamu
zararına sebebiyet verildiği**

Kamu İdaresi Türü	Belediyeler ve Bağlı İdareler
Yılı	2018
Dairesi	5
Karar No	394
İlam No	25
Tutanak Tarihi	24.10.2019

Kararın Konusu	İhale Mevzuatı ile İlgili Kararlar
---------------------------	---

Asgari ücret destek tutarı ve sendikal fark

A) tarihinde İhale Kayıt Numarası ile ihale edilen ve yüklenicisi Şti. olan Belediyesi Müdürlükleri Bünyesinde Şoför Olarak Çalıştırılmak Üzere Asgari Ücretli Adet Personelin - Tarihleri Arasında 12 Ay Süre ile Çalıştırılması Hizmeti Alımı İş i kapsamında, Hazine tarafından karşılanan asgari ücret desteğinden yararlanılmış olmasına rağmen Yükleniciye yapılan hakediş ödemelerinden asgari ücret destek tutarlarının mahsup edilmemesi suretiyle TL kamu zararına sebebiyet verildiğ i hususu ile ilgili olarak,

27.01.2016 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan 6661 sayılı Askerlik Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değ işiklik Yapılmasına Dair Kanunun 17 nci maddesi ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa eklenen Geçici 68 inci maddede;

“ (1) Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran işverenlerce;

a) 2015 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde prime esas günlük kazancı 85 TL ve altında bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayısını geçmemek üzere, 2016 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

b) 2016 yılı içinde ilk defa bu Kanun kapsamına alınan

işyerlerinden bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

2016 yılı Ocak ila Aralık ayları/dönemleri için günlük 3,33 TL ile çarpımı sonucu bulunacak tutar, bu işverenlerin Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edilir ve bu tutar Hazinece karşılanır.

...

(8) 4734 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde sayılan idareler tarafından ilgili mevzuatı uyarınca yapılan ve sözleşmesinde fiyat farkı ödeneceği öngörülen hizmet alımlarında, ihale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için birinci fıkra uyarınca Hazine tarafından karşılanacak tutarlar bu idarelerce işverenlerin hak edişinden kesilir.

(9) 2016 yılı Ocak ila Aralık aylarına/dönemlerine ilişkin yasal süresi dışında Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı sigortalılar için bu madde hükümleri uygulanmaz.

(10) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığının görüşleri alınmak suretiyle Kurum tarafından belirlenir.”

denilmektedir.

Söz konusu destek 2017 yılı için; 6770 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile yeniden düzenlenmiş olup, desteğin 2017 yılında uygulanması ile ilgili olarak 22/2/2017 tarihli ve 29987 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 6/2/2017 tarihli ve 2017/9865 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile destek tutarına esas gün sayısının tespitinde dikkate alınacak prime esas kazanç tutarı 110 TL,

günlük tutarı ise 3,33 TL olarak belirlenmiştir.

Söz konusu destek 2018 yılı için; 7103 sayılı Vergi Kanunları İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile yeniden düzenlenmiş olup, desteğin 2018 yılında uygulanması ile ilgili olarak 20/06/2018 tarihli ve 30454 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 09/04/2018 tarihli ve 2018/11668 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile destek tutarına esas gün sayısının tespitinde dikkate alınacak prime esas kazanç tutarı 120 TL, günlük tutarı ise 3,33 TL olarak belirlenmiştir.

Yukarıdaki maddeler mucibince, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre yapılan ihalelerde, sözleşmesinde fiyat farkı ödeneceği öngörülen hizmet alımlarında, ihale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için Hazine tarafından karşılanacak destek tutarlarının idarelerce işverenlerin hak edişinden mahsup edilmesi gerekmektedir.

Dosya kapsamındaki bilgi ve belgelerin incelenmesi sonucunda; Belediye Müdürlükleri Bünyesinde Şoför Olarak Çalıştırılmak Üzere Asgari Ücretli Adet Personelin – Tarihleri Arasında 12 Ay Süre ile Çalıştırılması Hizmeti Alımı İşi ile ilgili olarak, idare tarafından yüklenicinin yararlandığı asgari ücret destek tutarlarının bazılarının hakedişlerden mahsup edilmediği iddia edilse de sorumluların yazılı savunmalarından ve ekinde sunmuş oldukları belgelerden firmanın ilgili dönemlerde söz konusu destek tutarlarından yararlanmadığı anlaşılmıştır. Nitekim konuyla ilgili olarak Sosyal Güvenlik Merkezinin tarih ve-E..... sayılı yazısında da “.... Merkezimiz tarafından iş yeri müfredat kartında yapılan araştırma sonucu söz konusu iş yerinin 2017/1-2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12 aylarında 6661 Asgari Ücret Destek Priminden faydalandığı, her ne kadar sistemde görülse de 2018/1-2-3. Aylar asgari ücret priminin 2018/1-2-3, Aylar tahakkukundan düşülmediği ve bu aylarda işverenin asgari ücret priminden faydalanmadığı tespit

edilmiştir.” firmanın söz konusu destek tutarından yararlanmadığı görülmüştür.

Bu itibarla, sorumluların savunmaları ve savunma eklerinde sundukları belgelerden; tarihinde/..... İhale Kayıt Numarası ile ihale edilen ve yüklenicisi Şti. olan Belediyesi Müdürlükleri Bünyesinde Şoför Olarak Çalıştırılmak Üzere Asgari Ücretli Adet Personelin - Tarihleri Arasında 12 Ay Süre ile Çalıştırılması Hizmeti Alımı İşi kapsamında, firmanın asgari ücret desteğinden yararlanmadığı anlaşıldığından kamu zararı oluşmayan TL ile ilgili olarak ilişilecek husus kalmadığına,

İş bu ilamın tebliğ tarihinden itibaren aynı Kanunun 55 inci maddesi gereğince altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere oybirliğiyle,

karar verildi.

B) tarihinde/..... İhale Kayıt Numarası ile ihale edilen ve yüklenicisi Şti. olan Belediyesi Müdürlükleri Bünyesinde Şoför Olarak Çalıştırılmak Üzere Asgari Ücretli Adet Personelin - Tarihleri Arasında 12 Ay Süre ile Çalıştırılması Hizmeti Alımı İşi kapsamında çalışanlara ödenen sendikal farklarla ilgili olarak işveren maliyetlerinin hatalı hesaplanması suretiyle TL kamu zararına sebebiyet verildiği hususu ile ilgili olarak,

Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımlarında Toplu İş Sözleşmesinden Kaynaklanan Fiyat Farkının Ödenmesine Dair Yönetmeliğin 5 inci maddesinde; “Alt işveren işçilerinin ücret ve sosyal haklarında, toplu iş sözleşmesine bağlı olarak meydana gelecek artış sebebiyle her bir işçiye alt işveren tarafından yapılacak ilave ödeme neticesinde işçiliğe bağlı giderlerde oluşacak artışlar, kamu kurum ve kuruluşlarınca fiyat farkı olarak alt işverene ödenir”

denilmektedir.

Buna göre, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca ihale edilen işlere ait sözleşmelere ilişkin olarak 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca yapılan toplu iş sözleşmeleri sonucunda, alt işverenler tarafından çalıştırılan işçilerin işçiliğe bağlı giderlerinde oluşan artışlar fiyat farkı olarak ödenebilmektedir. Söz konusu fiyat farkı hesabı ise, toplu iş sözleşmesinden kaynaklanan ilave ücret ve zamlar ile bu ücret ve zamlara uygulanacak olan işveren SGK primleri toplamından oluşmaktadır.

5510 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu'nun 80 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde;

“Aynı yardımlar ve ölüm, doğum ve evlenme yardımları, görev yollukları, seyyar görev tazminatı, kıdem tazminatı, iş sonu tazminatı veya kıdem tazminatı mahiyetindeki toplu ödeme, keşif ücreti, ihbar ve kasa tazminatları ile Kurumca tutarları yıllar itibarıyla belirlenecek yemek, çocuk ve aile zamları, işverenler tarafından sigortalılar için özel sağlık sigortalarına ve bireysel emeklilik sistemine ödenen ve aylık toplamı asgari ücretin % 30'unu geçmeyen özel sağlık sigortası primi ve bireysel emeklilik katkı payları tutarları, prime esas kazançta tabi tutulmaz” denilerek işveren SGK primlerinin hesabında ölüm, doğum, evlenme yardımlarının tamamı ile aile ve çocuk yardımlarının bir kısmı SGK primlerinden istisna edilmiştir.

01.09.2012 tarih ve 28398 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İşveren Uygulama Tebliği'nin “Prime Esas Kazancın Tespitine İlişkin Usul ve Esaslar” başlıklı 7 nci bölümünde;

“7.7.1- Yemek Paraları (Yardımları) Sigortalılara yemek parası adı altında yapılan ödemelerin, işyerinde veya müstemilatında işveren tarafından yemek verilmemesi şartıyla, fiilen

çalışılan gün sayısı dikkate alınarak 16 yaşından büyükler için belirlenen günlük asgari ücretin % 6 sının, yemek verilecek gün sayısı ile çarpılması sonucunda bulunacak miktarı, prime esas kazançların tespitinde dikkate alınmayacak, dolayısıyla bu tutardan prim kesilmeyecektir.

Bu durumda, yemek parası adı altında yapılan ödemelerden prime esas kazanca dahil edilecek tutar,

Brüt Günlük Asgari Ücret X % 6 X (Ay İçinde Fiilen Çalışılan Gün Sayısı) Yemek Parası Verilen Gün Sayısı = İstisna Tutarı,

Ödenen Yemek Parası – İstisna Tutarı = Prime Esas Kazanca Dahil Edilecek Yemek Parası,

formülü vasıtasıyla hesaplanacaktır.

7.7.2- Çocuk Zammı (Yardımı) Sigortalının hizmet akdinin devam etmesi şartıyla ve fiilen çalışmasının olup olmadığı üzerinde durulmaksızın; sigortalı veya isteğe bağlı sigortalı sayılmayan, kendi sigortalılığı nedeniyle gelir veya aylık bağlanmamış olan çocuklarından 18 yaşını, lise ve dengi öğrenim veya 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitimi Kanununda belirtilen aday çırak, çırak ya da işletmelerde meslekî eğitim görmesi halinde 20 yaşını, yüksek öğrenim görmesi halinde 25 yaşını doldurmamış ve evli olmayan çocukları ile yaşına bakılmaksızın Kanuna göre malûl olduğu tespit edilen evli olmayan çocuklarından en fazla iki çocuk (iki çocuk dahil) için çocuk zammı adı altında yapılan ödemelerin, çocuk başına 16 yaşından büyükler için belirlenen aylık asgari ücretin %2'si oranındaki tutarı, aylık prime esas kazançların hesaplanmasında dikkate alınmayacaktır.

Bu durumda, çocuk zammı adı altında yapılan ödemelerden prime esas kazanca dahil edilecek tutar;

Brüt Aylık Asgari Ücret X % 2 X Çocuk Sayısı (İki Çocuğa Kadar) = İstisna Tutarı,

Ödenen Çocuk Zammı – İstisna Tutar = Prime Esas Kazanca Dahil Edilecek Çocuk Zammı,

formülü vasıtasıyla hesaplanacaktır.” hükümlerine yer verilmiştir.

..... Şti. (..... Belediyesi Müdürlüğü Hizmet Alım İşi) ile Sendikası arasındaki uyuşmazlık hakkında verilen tarih ve E..... K...../..... sayılı Yüksek Hakem Kurulu Başkanlığının Kararı'nın “Aylık Ücretle Birlikte Ödenen Sosyal Yardımlar” başlıklı 26 ıncı maddesinde;

“A-ÇOCUK YARDIMI:

Sendika üyesi işçilere, üç çocukla sınırlı olmak üzere her bir çocuk için her ay 25 –(yirmibeş) TL/Ay çocuk yardımı yapılır.

B-YEMEK YARDIMI:

İhale sözleşmesi veya eki şartnamede aynı ve nakdi yemek yardımı öngörülmediği takdirde, işyerinde çalışan işçilere fiilen çalışılan günler için bir öğün yemek verilir. Yemek verilmediği takdirde karar tarihinden itibaren fiilen çalışılan günler için 5 –(beş) TL/Gün tutarında yemek bedeli ödenir.” denilmiştir.

Dosya kapsamındaki bilgi ve belgelerin incelenmesi sonucunda; Belediye Müdürlükleri Bünyesinde Şoför Olarak Çalıştırılmak Üzere Asgari Ücretli Adet Personelin Tarihleri Arasında 12 Ay Süre ile Çalıştırılması Hizmeti Alımı İşi kapsamında ödenen sendikal farklara ilişkin İşveren Maliyeti (İşveren SGK Primleri)'nin hesabında, 5510 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu'nun 80 nci maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendine ve İşveren Uygulama Tebliği hükümlerine aykırı olarak; çalışanlara yapılan yemek yardımlarının tamamının (istisna tutarı düşülmeden) prime tabi tutulması ve 2 çocuğa kadar olan çocuk yardımlarının SGK priminden istisna edilmemesi sonucu işveren maliyetinin fazla hesaplanmasına

neden olunduğu anlaşılmış olup yapılan işlemlerde mevzuata uyarlık bulunmamaktadır.

Bununla birlikte sorumluların yazılı savunmalarından, sorguda iddia olunan kamu zararının tahsil edildiği görölmüştür.

Bu itibarla, Belediyesi Müdürlükleri Bünyesinde Şoför Olarak Çalıştırılmak Üzere Asgari Ücretli Adet Personelin – Tarihleri Arasında 12 Ay Süre ile Çalıştırılması Hizmeti Alımı İşi kapsamında ödenen sendikal farklarla ilgili olarak %22,5 oranında işveren SGK prim karşılığının hesabında yemek yardımı ve çocuk yardımı istisna tutarlarının SGK primine esas matrahtan düşölmeyerek işveren maliyetinin fazla hesaplanması sonucu oluşan TL kamu zararı; Şti. tarafından Belediyesinin Türkiye Bankası/..... Şubesindeki hesabına tarih ve işlem numaralı dekont ile EFT yapılmak suretiyle yatırıldığı ve söz konusu işlemin tarih ve yevmiye numaralı muhasebe işlem fişi ile muhasebeleştirildiği anlaşıldığından ilişilecek husus kalmadığına,

İř bu ilamın tebliğ tarihinden itibaren aynı Kanunun 55 inci maddesi gereğince altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere oybirliğıyle,

karar verildi.